

SALESIÁNSKÁ RODINA DONA BOSKA

**CHARTA POSLÁNÍ
SALESIÁNSKÉ RODINY**

SALESIÁNSKÁ RODINA DONA BOSKA

CHARTA POSLÁNÍ SALESIÁNSKÉ RODINY

přeložil P. Josef Kopecký SDB

the $\mathbb{R}^n$ space. The $\mathbb{R}^n$ space is a vector space over the real numbers, and the $\mathbb{R}^n$ space is a vector space over the real numbers.

The $\mathbb{R}^n$ space is a vector space over the real numbers, and the $\mathbb{R}^n$ space is a vector space over the real numbers.

The $\mathbb{R}^n$ space is a vector space over the real numbers, and the $\mathbb{R}^n$ space is a vector space over the real numbers.

The $\mathbb{R}^n$ space is a vector space over the real numbers, and the $\mathbb{R}^n$ space is a vector space over the real numbers.

The $\mathbb{R}^n$ space is a vector space over the real numbers, and the $\mathbb{R}^n$ space is a vector space over the real numbers.

The $\mathbb{R}^n$ space is a vector space over the real numbers, and the $\mathbb{R}^n$ space is a vector space over the real numbers.

The $\mathbb{R}^n$ space is a vector space over the real numbers, and the $\mathbb{R}^n$ space is a vector space over the real numbers.

The $\mathbb{R}^n$ space is a vector space over the real numbers, and the $\mathbb{R}^n$ space is a vector space over the real numbers.

The $\mathbb{R}^n$ space is a vector space over the real numbers, and the $\mathbb{R}^n$ space is a vector space over the real numbers.

The $\mathbb{R}^n$ space is a vector space over the real numbers, and the $\mathbb{R}^n$ space is a vector space over the real numbers.

The $\mathbb{R}^n$ space is a vector space over the real numbers, and the $\mathbb{R}^n$ space is a vector space over the real numbers.

Hlavním zodpovědným za skupiny Salesiánské rodiny

Milé sestry a bratři!

V uplynulých dnech se uskutečnilo již 125. slavnostní vyslání salesiánských misionářů. S vděčností za Boží pomoc chci ještě jednou ze srdce poděkovat všem, kteří do misii odjíždějí, a také těm, kteří tuto slavnost v Turíně připravili. Povzbudila nás také slova Svatého otce, který v dopise zaslaném hlavnímu představenému připomněl význam „salesiánských misii“ ve světě.

Misionáři můžeme být „zde“ nebo „tam“. V Turíně jsme zdůraznili naléhavost být „tam“, tedy v misijních územích. Jít do misii je projev charismatu Dona Boska a salesiánského života. Nebyli bychom věrní tomuto daru Ducha, kdyby nám scházela misionářská velkorysost.

Charta poslání salesiánské rodiny hovoří o misiích „zde“ v každodenním životě, který prožíváme ve vzájemném společenství salesiánské spirituality, při společném plánování a apoštolátu v zodpovědnosti za šíření Božího království. Je to jiný, ale nikoliv druhořadý způsob, jak realizovat misijní sen Dona Boska, vychovatele a evangelizátora především mládeže.

Tuto Chartu předávám vám, **hlavním zodpovědným** za skupiny Salesiánské rodiny. Chci tak znovu zpřítomnit bohatství vzájemnosti, které jsme prožili při společném setkání hlavních rad těchto skupin v generálním domě salesiánů v Římě v červnu letošního roku. S radostí vzpomínám na velké množství účastníků, na aktivní zájem všech skupin a na vaši touhu po lepším vzájemném poznání s ochotou kráčet spolu v salesiánském duchu a se společným úsilím.

Text Charty je výsledkem práce mnoha lidí. Není to doktrína a nepřináší nic zcela nového. Hovoří podrobně o tom, na co jsou skupiny Salesiánské rodiny ve svém apoštolátu citlivé a na co jsou zaměřeny. Chartu můžeme právem nazvat **inspirativním textem**. Vyzývá každého člena naší Rodiny k salesiánskému apoštolátu, který je typický svým zaměřením, nabídkou lidského rozvoje a evangelizace, úsilím o prohloubení myšlenek preventivního systému, zapojením laiků a snahou srozumitelně vyjádřit salesiánské charisma v daném místě a kultuře.

Seznamovat s myšlenkami, směrnicemi a kritérii této Charty je především úkolem vás zodpovědných za skupiny Salesiánské rodiny a to na úrovni místní, národní, mezinárodní i světové. Některá slova se zde opakují často: poslání, společenství, apoštolát, salesianita, mládež, výzvy, výchova, rozvoj, evangelizace, preventivní systém, salesiánský duch a spiritualita. Některá **kritéria**, jako např. samostatnost a spoluodpovědnost, společenství a originalita, se mohou zdát protichůdná, ale jsou v textu vysvětlena a prakticky použita.

*Text Charty by potřeboval **vhodný komentář**, ale to není nyní mým úkolem. Je to však hlavní úkol vás, osob odpovědných na různých úrovních jednotlivých skupin.*

Připravujeme se na slavnost Panny Marie Neposkvrněné, která byla Donu Bosku stále velmi milá. Úcta k Marii Neposkvrněné doprovázela mnohé etapy života a šíření salesiánského charisma. Prosme ji proto i nyní.

Kéž je nám všem Matkou a Pomocnicí.

Přeji vám zdárnou práci.

*don Juan E. Vecchi
hlavní představený*

V Římě 25. listopadu 2000

ÚVOD

Salesiánská rodina si uvědomuje, že ji Pán povolal pro záchranu mládeže a lidových vrstev. Její jednotlivé skupiny se odvolávají na Dona Boska a chtějí odpovídat na potřeby různých míst v podmínkách, jež se neustále mění. Proto naslouchají Božímu slovu a dávají se do služby potřebným bratřím a sestřím.

Poslání uskutečňované Salesiánskou rodinou je konkrétní odpověď Duchu Svatému a jeho darům, v síle působící skrze svátost biřmování, a církvi, která nás posílá.

Jednotlivé skupiny salesiánské rodiny vyjádřily ve dnech 1. až 5. června 2000 při společném setkání s hlavním představeným, nástupcem Dona Boska, základní prvky společného poslání.

Text **CHARTY POSLÁNÍ SALESIÁNSKÉ RODINY** je tedy třeba číst se zřetelem k procesu vzájemného sblížení při zachování originality každé skupiny pro účinnější apoštolát v současné situaci.

Proto je tento text svěřen hlavním radám jednotlivých skupin, aby jej vhodně aplikovaly v odlišných životních situacích.

KAPITOLA 1

Salesiánská rodina v poslání církve

1. Církev pro novou evangelizaci

Církev je svou podstatou misionářská.

Jako příbytek Ducha Svatého a obdařena jeho dary žije ve světě, aby sloužila životu mnoha rozmanitými způsoby.

Církev nyní prožívá významné misionářské období, nazývané „nová evangelizace“. Chce mobilizovat všechny své síly, aby se uskutečnilo slovo Páně: „Jděte ke všem národům a získávejte mi učedníky, křtíte je ve jméno Otce i Syna i Ducha Svatého a učte je, aby zachovávali všechno, co jsem vám přikázal. A hle, já jsem s vámi po všechny dny až do skonání tohoto věku.“ (Mt 28,19-20)

Věřící, kteří si uvědomují, že jsou živou součástí církve, se dávají do služby jejího poslání a na základě obdržených darů nabízejí jednotlivou pomoc.

V tomto širokém apoštolátním hnutí církve má své místo Salesiánská rodina.

2. Činnost Ducha svatého

Duch Páně dal Donu Boskovi schopnost nahlédnout a vstoupit do světa mladých; do potřeb, očekávání a naléhavých výzev „ohrožené a chudé“ mládeže.

V církvi a ve společnosti města Turína probudil široké hnutí osob, které nejrůznějšími způsoby pracují pro spásu mládeže. Toto hnutí se brzy rozšířilo do dalších měst.

Stejný Duch dnes shromažďuje kolem jednoho apoštolského projektu kněze i laiky, řeholníky a zasvěcené osoby, dospělé i mládež, muže i ženy, osoby různých společenských vrstev. Ti všichni uskutečňují sen, který začal na kopcích u Becchi, ve valdocké oratoři se stal živou zkušeností a silou originální spirituality, inspirované sv. Františkem Saleským, se rozšířil do světa.

3. Skupiny Salesiánské rodiny v poslání církve

Na základě apoštolské spirituality, jež je pro Dona Boska typická, každá skupina Salesiánské rodiny přijímá a vymezuje svébytným způsobem svoji službu v církvi.

V současné době žijí v Salesiánské rodině skupiny kněží, kteří tvoří řeholní komunity nebo působí v diecézích.

Dále zde jsou skupiny laiků, mužů a žen, kteří jsou členy laických sdružení nebo institutů sekulárního zasvěcení, jež jsou oficiálně uznány církví a hlavním představeným.

Početné jsou především ženské řeholní instituty, které vznikly jako odpověď na nové naléhavé potřeby církevního poslání na různých místech a za odlišných okolností.

Jednotlivé osoby a různé skupiny, které s ochotou poučit se hledají Boha a naslouchají mu, dostávají nezbytné světlo a sílu k naplnění vlastního povolání ve světě a v církvi.

Duch Svatý šíří ve světě své dary jedinečnými a nejrůznějšími způsoby.

Všechna charismata jsou přiměřená lidským a dějinným situacím se zřetelem k růstu Božího království.

4. Apoštolát v rodině Dona Boska

Salesiánská rodina si je vědoma Božího plánu spásy také v současných podmínkách a znovu potvrzuje věrnost prorockému bohatství Dona Boska.

Oblasti, do nichž se zapojuje, jsou tři:

- lidský rozvoj,
- výchova a vzdělání,
- evangelizace.

Protože se členové salesiánské rodiny věnují především chudé mládeži a prostým lidem, snaží se na prvním místě vytvářet podmínky umožňující **rozvoj osoby**.

Proto vznikají mnohá díla jako služba v konkrétních situacích chudoby.

V iniciativách týkajících se rozvoje je přítomnost laiků nezbytná.

Účinnou a nepostradatelnou silou v procesu růstu osoby je **výchova**; a to mládeže i dospělých.

V Salesiánské rodině se formální výchova uskutečňuje mnoha způsoby.

Existuje zde rovněž i mnoho forem neformální výchovy.

Spolupráce jednotlivých skupin Salesiánské rodiny na poli výchovy je podstatná a významná.

Přímou **evangelizací** se zabývá mnoho skupin: buď jsou zapojeny v místních církvích a podílí se tedy na diecézní pastoraci; nebo nabízejí konkrétní a osobité programy, jež jsou odpovědí na požadavky určitých skupin osob a na problémy každodenního života.

Přítomnost skupin s jasnou křesťanskou identitou je evangelizací i v prostředích, v nichž není přímá evangelizace snadná nebo není dovolena.

5. Zvláštní poslání svěřené laikům

Apoštolát, k němuž Don Bosco zve své spolupracovníky, je velmi široký a potřebuje stále další lidské zdroje.

Don Bosco vyhledával pomoc a podporu nejen duchovních a řeholních osob, ale také žen a mužů laiků.

Je mnoho vychovatelů a vychovatelek, sociálních pracovníků, katechetů a katechetek, odborníků a politiků, kteří sympatizují s aktivitami salesiánů. Je mnoho mladých lidí, schopných animátorů, kteří nacházejí v dílech Dona Boska konkrétní možnost jak nabídnout své odborné znalosti, své dary a svědectví života.

V salesiánských dílech roste také počet laiků, kteří víru nepraktikují, a přesto v určitých situacích přicházejí pomáhat. Nevedou je k tomu ideové či teologické důvody, ale odpovídají na konkrétní potřebu.

Tak roste široké hnutí osob, které se organizují, spolupracují a sdílejí společný plán pro záchranu mládeže a prostých lidí.

Toto hnutí je mnohem širší než Salesiánská rodina, která však má vytvářet vztahy mezi všemi přáteli Dona Boska.

6. Preventivní systém

Jako konkrétní krok k realizaci svého snu zachránit všechny založil Don Bosco některé skupiny osob, a položil tak základ celé naší duchovní rodiny.

Jako dědictví nám zanechal bohatství svého Preventivního systému.

Ten ve zkušenosti Salesiánské rodiny představuje:

- ❑ způsob úsilí o lidský rozvoj,
- ❑ význam výchovy a apoštolátu,
- ❑ apoštolátní spiritualitu inspirovanou svatým Františkem Saleským.

KAPITOLA 2

Poslání Salesiánské rodiny v nových nábožensko-kulturních podmínkách

7. Salesiánská rodina a apoštolát

Církev po II. vatikánském koncilu slovy papeže a biskupských synodů v Jubilejním roce 2000 vybízí jednotlivé skupiny věřících, aby znovu s nadšením ohlašovaly spásu celému světu.

Salesiánská rodina na své cestě obnovy a ve společenství všech skupin nabízí svým členům několik podnětů k obnově poslání a apoštolátu.

Vychází znovu z několika typických **myšlenek** Dona Boska.

8. Poctivý občan a dobrý křesťan

Výraz, kterým Don Bosco často vyjadřoval smysl svého díla v církvi a ve společnosti, překročil hranice své doby a místa.

Slova „poctivý občan a dobrý křesťan“ mají obsah **tradiční, ale i zcela nový**.

Vyjadřují ochotu spolupracovat na budování nového řádu společnosti, která v době Dona Boska vznikala, a touhu vložit do tohoto procesu přeměny stále platné hodnoty života a mravů.

Uznává, téměř empaticky, hodnotu nového řádu, který společnost vytváří.

Uznává bohatství nové rodící se kultury i úsilí dát lidstvu větší a jistější blahobyt.

Vyznává však také sílu žité víry, která se obnovuje ve světle naděje i bolesti lidí, zvláště těch nejpotřebnějších.

Představuje souhrnné vyjádření výchovného manifestu našeho otce.

Je to syntéza, kterou znovu objevujeme nejenom pro její stručnost, ale především proto, že neodděluje od sebe to, co je v každodenním životě spojeno.

Všichni jsme zároveň občany i křesťany.

Don Bosco chtěl poukázat na vzájemný vztah těchto dvou postojů.

Poctivost vede občana k věrnosti evangelním hodnotám.

Život dobrého křesťana je základ poctivého občanského života ve společnosti.

9. Salesiánský humanismus

Jeho obsah nacházíme bezprostředně ve slovech Dona Boska a znamená přijetí všeho, co je skutečně lidské.

Především to však znamená mít na zřeteli poctivého občana a dobrého křesťana a zdůrazňovat důstojnost lidské osoby.

Druhý vatikánský koncil v pastorační konstituci o církvi v dnešním světě zdůrazňuje: „Lidé věřící i nevěřící téměř jednomyslně soudí, že všechno na světě má být zaměřeno k člověku jako svému středu a vyvrcholení.“ (GS, 12)

Úkolem vychovatelů a apoštolů je probouzet a mobilizovat všechny schopnosti mládeže: význam rozumu a poznání; rozmanitost citového bohatství; důležitost vůle posílené svobodou.

Kromě toho salesiánský humanismus považuje hodnoty každodenního života od práce až po kulturu; od radosti z přátelství až k občanským závazkům; od přirozenosti, do níž jsme ponořeni, až k osobní a sociální výchově; od profesionální kompetence až k morální poctivosti vlastního jednání a rozhodování; tedy všechny skutečnosti, které život tvoří, za hodnoty, které by měly být všeobecně obhajovány a k jejichž růstu bychom měli napomáhat.

Úsilí o **lidský rozvoj** klade v salesiánských dějinách velký důraz na prosté skutečnosti, z nichž se skládá život každého jednotlivce.

Dále se salesiánský humanismus zasazuje o to, aby i všední život dostal smysl.

Výchovná metoda Dona Boska prostřednictvím rozumu, náboženství a laskavosti se snaží dát lidskému životu naději a budoucnost.

Apoštolátem všech skupin Salesiánské rodiny je tedy **výchova**, jenž je náplní našeho poslání; nástrojem našeho působení; spiritualitou všech, kteří na díle spolupůsobí.

Konečně si salesiánský humanismus klade za úkol, aby každému pomohl nalézt jeho místo ve společnosti a v církvi.

Osobní povolání jednotlivce je nejdůležitější.

Nejsme ve světě pro sebe, ale pro druhé a jsme začleněni do specifického poslání služby bratřím a sestrám.

Ve všem a vždycky je třeba působit s evangelní **láskou**.

Věřící, dospělí i mladí, zasvěcené osoby i laici, muži i ženy, prokazují tuto lásku mnoha způsoby: někteří almužnou, jiní výchovným působením, další **evangelizačním** úsilím a někteří službou v misiích.

10. Služba člověku

Vychovat „poctivého občana a dobrého křesťana“, což je posláním Salesiánské rodiny, je v současné společenské a náboženské situaci složité a obtížné.

Historické, kulturní a náboženské okolnosti apoštolát znesnadňují.

Encyklika Jana Pavla II., **Redemptoris Missio**, odpovídá na mnoho otázek, které si apoštol klade.

Salesiánská rodina, která žije v nejrůznějších částech světa, je proto vyzvána k tomu, aby tento dokument pozorně pročítala a vhodně prohlubovala různé prvky, o nichž hovoří.

Don Bosco svým spolupracovníkům připomínal, aby pracovali s láskou, která má odpovídat „požadavkům doby“. Tyto požadavky vyžadují konkrétní činy. Pokusme se poukázat na několik možných směrů.

11. Prospěšní v místě

„Poctivý občan a dobrý křesťan“ by měl být především **prospěšný** v místě, kde žije.

To vyžaduje účinné zapojení do života prostých lidí a mládeže.

Stáváme se prospěšnými jednak **svědectvím** života v místě spolu s ostatními a dále pak službou, jejíž forma se rodí v úsilí o lidský růst.

Setkáváme se s těžkostmi ve vztazích úzkého i širokého okruhu, s lidmi i institucemi; s otázkami lidských a morálních hodnot, jež je třeba znovu přijmout a podpořit s ohledem na odlišná a rozdílná postavení a v souvislosti s vlastním svědomím; s hledáním nových řešení, kde vycházíme z minulých zkušeností s výhledem do budoucna; s nutností hájit práva zvláště slabých a ohrožených; s potřebou být přítomni politickým jednáním týkajících se výchovy; s potřebou spojit síly a ovlivňovat veřejné mínění evangelními a salesiánskými hodnotami.

Kritérium **prospěšnosti** je různé podle místních a kulturních souvislostí.

Nevyžaduje stejné věci na různých místech.

Neurčuje stejný postup rozdílným osobám.

12. Postupně dosáhnout cíl

Být „poctivý občan a dobrý křesťan“ vyžaduje zralost, tj. otevřenost **pravdě** ve své celistvosti a osobní odpovědné **svobodě**. Salesián jakékoli skupiny Salesiánské rodiny má na zřeteli jednotlivé kroky výchovného procesu a je připraven doprovázet k cíli.

To vyžaduje **postupný proces**.

Stanovy Salesiánů Dona Boska tuto potřebu jasně vyjadřují:

„Napodobujeme trpělivost Boží, setkáváme se s dospívajícími na té úrovni, jaké dosáhla jejich svoboda. Doprovázíme je, aby v obtížném procesu zrání sami přebírali stále více zodpovědnosti za růst svého lidství ve víře.“ (St 38)

Učení církve používá některé termíny, které je užitečné zde připomenout:

*Catechesi tradendae*¹ uvádí:

- **celistvost** toho, co má být předáváno „v celé své přesnosti a platnosti“;
- **rovnováhu** v uspořádání toho, co má být prezentováno;
- **vyváženost a provázanost** mezi jednotlivými částmi, s patřičným důrazem na tu či onu část;

---

¹ *Catechesi tradendae* – Apoštolská exhortace Jana Pavla II. z roku 1979

- ❑ **odstupňovanost (stanovení priorit)**, která respektuje ústřední postavení některých prvků (které jsou tedy základní a podmiňující) vzhledem k ostatním;
- ❑ **způsob řeči a vyjadřování**, který je třeba používat a který je inspirován upřímnou snahou, aby bohatství toho, co se předává, mohlo být lépe postíženo.

Aby správné použití Preventivního systému bylo celistvé, jasné a účinné, musí odpovídat na požadavky hlásání evangelia.

13. Spojit síly ve společenství

Stále můžeme objevovat nové obsahové bohatství výrazu „poctivý občan a dobrý křesťan“.

Zkušenost ukazuje, že k dosažení tohoto cíle je třeba zapojit mnoho výchovných vlivů, a to v současnosti ještě více, než tomu bylo dříve.

Existence velkého množství názorů na životní problémy; rozdíly pohledů na lidskou osobu v dnešní kultuře; nekonečné množství informací, které k člověku dnes přichází z nejrůznějších zdrojů (komunikace se stala polycentrickou); to vše vyžaduje širší a přesné **plánování** výchovy.

K tomu je třeba mnoha sil. K dosažení společného cíle je třeba síly koordinovat.

Salesiánská rodina je přítomna v mnoha výchovných oblastech, protože ji vytváří mnoho různých skupin s vlastní identitou a specifickým posláním.

Rozdílnost skupin naší rodiny bude obohacením a přínosem, čím hlubší a opravdovější bude společenství a vtahy mezi námi.

14. Vychovávat evangelizací a evangelizovat výchovou

Toto je další vyjádření způsobu apoštolátu Salesiánské rodiny Dona Boska.

Budeme o něm uvažovat v následující kapitole, jež představí salesiánskou spiritualitu v apoštolské činnosti.

Připomenutí tohoto výrazu zdůrazňuje další nový prvek.

Jednota salesiánského poslání, které je velmi široké, potřebuje osoby, které jsou sjednocené uvnitř sebe sama, tj. musí být schopné otevřít výchovu evangelizaci a to především u mládeže.

Nemůžeme říci, že jsme někoho vychovali, zastavíme-li se uprostřed cesty, a to buď vzhledem k nabídkám, které jsme mohli dát, nebo vůči zodpovědnosti, v které mohl mladý člověk dále růst, nebo proto, že výchova a evangelizace směřovala jen k osobním a soukromým potřebám.

V apoštolátu je třeba evangelizaci otevřít požadavkům výchovy. Naše hlásání evangelia zase musí vnímat skutečné problémy, aby nebylo vzdálené každodennímu životu.

KAPITOLA 3

Oblasti výchovně pastoračního poslání Salesiánské rodiny

15. Srdce salesiánského poslání: *Da mihi animas, cetera tolle*

Vyděme z tohoto srdce salesianity a vezměme v úvahu život Dona Boska a zkušenost jeho apoštolské rodiny.

Da mihi animas je jako mezník plný důsledků a východisek.

V něm je celý salesiánský duch. Je to naše „salesiánské rozpoznávací znamení par excellence“.

Na první místo klade důležitost poslání.

Vyjadřuje úsilí apoštola.

Je to apoštolská láska, připravená všechno ztratit, aby všichni byli zachráněni.

Ve stanovách skupin naší rodiny se připomíná, s odkazem na slova Dona Boska „**da mihi animas**“, že jsme „znamením a nositeli lásky Boží lásky“.

Ještě bezprostředněji bychom mohli říci: „*Všchno, všechno, až k obětování vlastní kůže pro Krista a mládež.*“²

16. Odpovědět na výzvy života

Abychom mohli doprovázet, pomáhat a sdílet život těch, k nimž jsme posláni, je třeba se dotknout jejich každodenní zkušenosti, středu jejich života. To znamená vstoupit do skutečnosti, jež je zvlášť dnes rozporuplná a konfliktní.

Nejnáléhavější problémy, s nimiž se dnes aktivní věřící setkává a které vyplývají ze současné kultury, jsou mimo jiné:

➤ **Složitost**

Zasahuje do všech oblastí života včetně náboženské praxe.

V jedné lokalitě se současně vyskytuje více náboženství.

Naše poslání tak vstupuje do vztahu a konfrontace s mnohými i odlišnými životními styly.

Kromě toho jsou mladí lidé stále více sváděni ke lhostejnosti a náboženské povrchnosti, a tak mohou považovat víru jen za soukromou záležitost, která se netýká životních rozhodnutí.

Morální dezorientace, která je toho důsledkem, tedy vyzývá salesiánské charisma v církvi vychovávat mladé chlapce a děvčata k zodpovědnosti v životě a k mezilidským vztahům.

---

² Kardinál Anastasio Ballestrero, *Don Bosko, kněz pro mládí*, ELLE DI CI, 1987, str.37

17.

➤ **Slábnoucí postavení rodiny jako společenské instituce**

Společenské a kulturní prostředí je dnes nepříznivé pro přirozený rozvoj rodiny.

Církev věřícím připomíná několik základních skutečností:

- rozvoj společnosti a samotné církve je závislý na rodině;
- rodina je prostředím a prvořadým místem růstu lidství a opravdové solidarity;
- v Božím plánu je rodina velkým darem, původním a od počátku požehnaným, kolébkou života a lásky.

Všichni, které Don Bosco inspiruje, jsou situací rodiny zneklidnění, neboť uznávají výchovnou funkci rodiny jako prostředí, kde se mládež učí lásce, úctě k životu a vzájemné solidaritě.

Členové Salesiánské rodiny, laici i zasvěcené osoby, chtějí především podporovat důstojnost a soudržnost rodiny, aby byla stále víc „malou církví, církví domácí“.

Zde se také střetáváme s novou problematikou genového inženýrství, které ovlivňuje lidský rozvoj a může s člověkem manipulovat.

„S obrovským rozvojem biologie a medicíny, spolu s překvapující technologickou mocí se dnes na hranicích lidského života doširoka otevřely nové možnosti a odpovědnosti.“³

18.

➤ **Postavení ženy v církvi a ve společnosti**

Zkušenost salesiánského života se zrodila za významného a účinného přispění mnoha žen a byla jejich přítomností obohacena.

Don Bosco by nemohl vytvořit Preventivní systém bez výchovy maminky Markéty.

Marie Mazzarellová dokázala převést zkušenost Dona Boska do ženského prostředí.

Volontárie Dona Boska kolem Filipa Rinaldiho byly v Salesiánské rodině první zasvěcené ženy ve světě.

V Salesiánské rodině jsou dnes ženy přítomné v různých jejich skupinách a přinášejí své dary. Sesterství a bratrství se zde setkává a vzájemně obohacuje.

V současném měnícím se světě je třeba jasně mluvit o důstojnosti ženy a jejím povolání.

---

³ Jan Pavel II, Post-synodní apoštolská exhortace *Christifideles Laici*, č. 38.

Uvádíme zde několik slov ze závěrů Druhého vatikánského koncilu⁴: „*Ve chvíli, kdy lidstvo prochází natolik hlubokou přeměnou, mohou se ženy inspirované evangeliem velmi zasadit o pomoc lidstvu, aby neupadlo.*“

19.

➤ Sociální komunikace

Technické a informační prostředky dnes okamžitě vynáší na veřejnost vše, co kdysi bylo považováno za soukromé.

Masmédia nabízející vzory života a konzumu, překračují veškeré fyzické hranice a pronikají všechny oblasti života.

Nové formy komunikace nabízí na druhé straně nebývalé možnosti výchovy a evangelizace.

Dnes není možné přehlížet sociální komunikaci jako cestu šíření kultury a životních vzorů.

Je významnou součástí života mládeže.

Don Bosco vytušil její účinnost a jako dědictví zanechal své duchovní rodině úkol využívat sociální komunikaci jako prostředek osobního a společného růstu a zároveň jako obranu víry v lidových vrstvách.

20.

➤ Nové formy solidarity

Vzájemná závislost mezi jednotlivými osobami a národy je určující pro vztahy v současném světě. Týká se ekonomické, kulturní, politické i náboženské sféry.

Odpověď na vzájemnou závislost může být dvojitá a vytvářet dva protichůdné postoje: snaha druhého ovládat, anebo evangelní služba.

Druhý z těchto postojů se nazývá solidarita.

„Není to jen všeobecný soucit nebo povrchní projev bolesti vůči neštěstí tolika blízkých či vzdálených lidí. Naopak, je to pevné a stálé rozhodnutí zasazovat se o obecné dobro, tedy o dobro všech a každého, aby všichni byli skutečně zodpovědní za všechny.“

Můžeme být solidární prostřednictvím:

- **salesiánské asistence**, pokud je chápána a uskutečňována postoji s ní spojenými.

Dnes může být rovněž nazývána „etikou *být bližními*“; usiluje o osobní účast, o vztahy přátelství a důvěry, o nejhlubší naslouchání očekáváním chlapců a děvčat, zvláště malých a chudých.

- **občanského, sociálního a misijního voluntariátu**, který je mezi mládeží a dospělými velmi rozšířen.

---

⁴ Poselství ženám, 8. prosince 1965

Může zúčastněným pomoci najít jejich osobní povolání ve službě.

Volontariát je chápán jako ochota nabídnout svůj čas a pomoc ve prospěch rozvoje, výchovy a pastorače a vede k spoluzodpovědnosti.

- **sociální a politické angažovanosti.**

Toto téma si zaslouží mnohá upřesnění.

Ve stanovách skupin Salesiánské rodiny je obvykle odmítnuto zapojení těchto skupin jako salesiánských v jakékoli politické organizaci či straně.

Na mnoha místech se zdá být patrná nevšímavost ze strany věřících k veřejným věcem.

Připomínáme však dvě kritéria, vyjádřena církví:

- „Církev provází chválou a uznáním dílo těch, kteří se ve službě lidem věnují dobru veřejné věci a berou na sebe tíhu odpovědnosti z toho plynoucí.“⁵
- „Věřící laici se nemohou úplně vzdát účasti v „politice“, čili na mnohostranné a různorodé ekonomické, sociální, legislativní, administrativní a kulturní činnosti, určené k organickému a institučnímu zavedení obecného prospěchu.“⁶

- **nové evangelizace.**

Cesta přípravy církve na třetí tisíciletí zdůraznila věrnost Božímu slovu a povolání jednotlivých osob a hnutí.

Salesiánská rodina pozorná k hlasu Ducha Svatého upozornila na nutnost duchovního prohloubení života a apoštolátu a to:

- systematickou katechezí, která pomáhá růstu osobní víry těch, kteří se v apoštolátě angažují, i těch, k nimž jsou posláni,
- jasným svědectvím jednak slovy, když se ohlašuje evangelní poselství v každodenním životě, tak i činy, které vycházejí z tajemství vtělení,
- prožíváním bratrského a apoštolského společenství, aby se koordinovaly početné síly salesiánského charismatu,
- doprovázením mladých, kteří hledají smysl vlastního života, až k jeho přijetí jako daru od Boha, který nás zvláštním zasvěcením volá do svého království.

---

⁵ Druhý vatikánský koncil, Gaudium et Spes, č. 75

⁶ Christifideles Laici, č. 42.

KAPITOLA 4

Apoštolská spiritualita

21. Základní prvky

Spiritualita vyznačuje z charismatu.

Dává nový pohled na skutečnost se schopností vidět ji nejenom tak, jak se jeví, ale i v tom, co za jednotlivými událostmi stojí.

Naplňuje věřícího člověka silou, která se jako činná láska projevuje v zápalu darovat sebe sama druhým.

Ukazuje projevy Božího tajemství, které se stávají kritérii vztahu k Němu, ke stvoření, k dějinám, k bratřím a sestřím.

Sjednocuje veškeré bytí a dává mu duši, střed a motivaci.

22. Evangelizovat výchovou a vychovávat evangelizací

Tato formulace vyjadřuje jednotu spirituality Salesiánské rodiny.

Je to jeden ze způsobů, jak vyjádřit Preventivní systém nejen v jeho pedagogickém a metodologickém rozměru, ale i z hlediska spirituality.

Pomáhá porozumět spiritualitě jako daru, neboť poukazuje na jednotu života a činnosti v apoštolátu, která vychází z Ducha a k Duchu vede.

Vyžaduje, abychom byli svědky výchovné síly, která se v evangeliu nachází.

Současně jsme jako duchovní synové a dcery Dona Boska voláni, abychom ukázali evangelizační bohatství výchovy.

Proto chceme být „znamením a nositeli Boží lásky“ mládeži, zvláště nejpotřebnějším, a lidovým vrstvám.

Toto je dnes výzvou pro všechny skupiny Salesiánské rodiny, protože je patrný také sklon zjednodušovat naše apoštolské poslání pouze na rozvojovou činnost, anebo v opačném případě jen na výslovnou evangelizaci.

Výchova naopak chce dát prostor všemu dobrému, co se ještě nebylo schopno projevit, a to na lidské i duchovní úrovni.

Od počátku byly v tomto ohledu brány v úvahu svátost smíření a eucharistie, a to jako znamení milosti, tak i nástroje výchovy.

23. Kristus Dobrý pastýř

Ikonu Dobrého pastýře mají napodobovat všichni věřící, kteří jsou apoštoly svých bližních, zvláště malých a chudých.

Zároveň poukazuje na dvě cenné perspektivy apoštolské spirituality.

Za prvé: do každé práce a do každého úsilí musíme my věřící „vstupovat ve jméno Ježíšově“.

To znamená být vnímaví především na očekávání, starosti a námahy osoby, která je nejvyšší hodnotou, jíž je třeba se věnovat.

Apoštol miluje, miluje úplně a miluje bez předsudků: tak se choval Dobrý pastýř, dokonce i ke ztracené ovci.

Za druhé: čerpat a žít z Ježíše jako jediného, jenž dává smysl a plnost každodennímu životu.

On je životem zbaveného nejistoty a prázdnoty.

On je zárukou svobody, neboť nechává dveře otevřené, abychom mohli vcházet a vycházet, jak to píše svatý Jan.

On je příkladem solidarity a nabízí svěží a bezpečné pastviny.

V naší salesiánské zkušenosti ukazuje ikona Dobrého pastýře obsah, metodu a cestu duchovního života.

Ukazuje, jak nově žít Preventivní systém, a to s pomocí:

- vzájemného a osobního **poznávání**;
- **doprovázení**, které chce povzbuzovat a vlít optimismus v těžkostech spojených s pastorační službou, která se přizpůsobuje okolnostem a situaci jednotlivce;
- **odpovědnosti** jedněch za druhé, když zve všechny k postojům sympatie a konkrétní pomoci vzdáleným a vyloučeným.

24. Dynamická pastorační láska

Dynamická pastorační láska představuje střed ducha Dona Boska, podstatu salesiánského života a sílu apoštolského úsilí členů Salesiánské rodiny.

Výraz „**láska**“ v sobě neobsahuje jen síly lidského srdce, náklonnost vychovatelů nebo radost z vědomí užitečnosti.

Je to zapojení do samého srdce Kristova a do Otcova milosrdenství.

Don Boskův sen v devíti letech již tuto lásku vyjadřuje.

„**Pastorační**“ láska je pak účastí na vnitřním životě Pána Ježíše, na jeho poslání spásy, na úsilí všechny zachránit, jak je projevoval Dobrý pastýř.

V srdci salesiánského apoštola posiluje tato láska vztah k Otcí a současně laskavost k bratřím a sestrám, zvláště k těm nejpotřebnějším.

„**Dynamická**“ pastorační láska vyjadřuje potřebu žít o něco výše nad obecnou normou, žít živě a se špetkou bláznovství, které je moudřejší než lidská prozíravost⁷.

Salesiánská láska je charakteristická dynamičností (otevřena k novým věcem, k vylepšením i ke stálé obnově), která je typická pro mladé lidi: nemůže se spokojit s rutinou, ale hledá nová proroctví mládí.

25. Spiritualita práce

Sv. František Saleský je v církvi uznávaným učitelem nové spirituality: extáze práce a života.

---

⁷ Srov. 1 Kor 1,25

V angažované křesťanské praxi je možné uskutečňovat tři formy extáze:

- rozumovou: ta se rodí z obdivu nad Božím plánem a stvořením a je světlem na cestě víry;
- citovou: nachází sílu v odevzdání života osobních darů Pánu a jeho království a projevuje se horlivostí a nadšením lásky;
- práce a života: ta má svůj původ v konkrétní a každodenní činnosti a živí ji dobro, vykonávané pečlivě, často a pohotově.

Pro sv. Františka Saleského je tato poslední forma nejvyšší a vede k vnímání přítomnosti Boží v životě lidí i církve.

Salesiánská rodina při novém pohledu na Dona Boska jako zakladatele duchovní rodiny vyjádřila s ohledem na svět mládeže spiritualitu a mystiku jednoduchou a závaznou formulací: **spiritualita všedního dne**.

26. Salesiánská laskavost.

Laskavost **vyžaduje** překonání vlastního egoismu, abychom se otevřeli potřebám druhého.

To je skutečný exodus.

Laskavost vyžaduje velkou lásku, naději ve zkouškách a důvěru, která se nenechá zviklat těžkostmi.

S mládeží se setkáváme na úrovni jejich svobody, a to z hlediska jejich lidské i náboženské zkušenosti.

Přijímáme ji tam, kde se nachází, abychom je přivedli tam, kam je povolána.

Vnitřní síly dobra, spravedlnosti a lásky, které mládež má, potřebují vychovatele, který je umí přijmout a rozvinout.

„Kristova láska nás stále podněcuje“. Tato slova si salesián vychovatel a pastýř často připomíná.

Laskavost je viditelným a lidským **znaméním** Boží lásky.

Je to postoj, který se rodí v srdcích těch, kterých se dotkla laskavost Dona Boska.

Je projevem Boha Otce, který nás má rád, Ježíše, který zná veškerou lidskou zkušenost a Ducha svatého, který doprovází jako přítel a zastávce chudých

Laskavost kráčí ruku v ruce s rozumem, aby nedošlo k tomu, že by se ztratila v pouhé citovosti.

27. Salesiánská modlitba

Obvykle ji nazýváme modlitbou apoštolskou.

Příkladem nám jsou sv. František Saleský a Don Bosco.

Z hlediska modlitby není snadné hodnotit Dona Boska tradičním způsobem.

Ve svém jednání se od ostatních svatých velmi lišil: spojoval neustálou a intenzivní práci s modlitbou hlubokou, jednoduchou a časově omezenou.

Mnoho kněží jeho doby považovalo modlitbu Dona Boska pouze za formální vzhledem ke způsobu a rozsahu jeho práce.

Don Bosco byl však papežem stále povzbuzován, aby ve svém stylu pokračoval.

V životě Dona Boska, světce a duchovního člověka, setkáváme neoddělitelně **tři rysy**:

- **soulad mezi vnějškem a nitrem jeho života.**

Vnějškem se rozumí vytrvalá práce.

Nitrem je mystické usebrání.

Ačkoli byl Don Bosco stále zaměstnán několika věcmi najednou, práce nebyla překážkou usebrání a usebrání nepřekáželo práci.

Tento soulad je vyjádřením spojení činnosti a modlitby, jak učil František Saleský.

- **výraz „oratoř“ je společné pojmenování jeho formy apoštolátu i školy duchovního života.**

Sám Don Bosco řekl, že toto je základní cíl díla oratoří.

Zároveň tak vyjadřuje základ svého institutu: modlitba!

- **žít dobře jako křesťan**, to je požadavek, s nímž se Don Bosco obracel ke svým synům.

Správně porozumět těmto slovům nám pomůže Boží Slovo.

Život dobrého křesťana se nemůže omezit na pouhé vnější projevy zbožnosti.

Matoušovo evangelium v popisu soudu na konci života ukazuje, jak je třeba žít.

Život dobrého křesťana je hledáním i plnění Boží vůle, modlitba i budováním Božího království.

28. Maria Matka a Učitelka

Mnohé skupiny Salesiánské rodiny spojují svůj vznik s některým oficiálně uznávaným mariánským titulem Panny Marie: Maria Neposkvrněná, Maria Pomocnice, Maria Královna, Mariino Srdce.

Už od svého dětství, od prvního snu v devíti letech, se Don Bosco k Marii obracel jako k Matce a Učitelce, protože tak mu ji ve snu představila tajemná postava.

Svou první výchovnou službu v novém prostředí, které církev v Turině objevovala, svěřil Marii Těšitelce.

Cítit se pod ochranou Matky Těšitelky odpovídalo potřebám „chudé a ohrožené“ mládeže.

V období, kdy natrvalo shromáždil kluky na Valdocco, kde je mohl soustavně vychovávat a evangelizovat, prožívala celá církev vyhlášení dogmatu o Panně Marii Neposkvrněné. Tehdy nabídl chlapcům tento vzor Panny Marie, neboť ji považoval za účinnou průvodkyni mládeže, která musela překonávat těžkosti ve svém lidském a křesťanském růstu.

Nakonec, když sám, jako zakladatel apoštolské rodiny zapojené ve výchově a evangelizaci mládeže a chudých lidových vrstev, zakusil, že „Maria učinila vše“ v jeho životě a vždy mu ve vhodnou chvíli přispěchala na pomoc, předkládal a šířil úctu Panně Marii s titulem Pomocnice křesťanů.

Zadíváme-li se pozorně na obraz, který Don Bosco umístil do baziliky na Valdocco, a přečteme-li si znovu návrh popisu k jeho zhotovení, přiblíží se nám Maria Pomocnice ve svém tajemství Matky církve a ve své úloze vychovatelky a mocné Pomocnice.

KAPITOLA 5

Formace k apoštolátnímu poslání

29. Pracovat ve společenství

Vytvářet společenství je první a základní apoštolát.

Apoštolové se musí učit sdílet své poslání s ostatními.

Individualismus zde může být příčinou hrubých omylů.

Je třeba rozvíjet dary, které jsme dostali, aby jich přibývalo co do počtu i do kvality.

Je však také třeba mít na zřeteli možnosti a potřeby celku.

Každá rodina se stává rodinou v okamžiku, kdy dokáže žít v jednotě a vystupovat jako organický celek.

V tomto smyslu jsme byli společně povoláni a společně jsme poslání.

Charakteristiky a originalita se nejen zachovávají, ale jsou podporovány a rozvíjeny.

Roztříštěnost a individualismus v apoštolátě snižují evangelní svědectví a účinnost služby.

V Salesiánské rodině spolu působí kněží i laici, řeholníci i zasvěcené osoby, muži i ženy, mladí i dospělí.

Každý se musí učit nalézat sebe sama v množství vztahů, budovat je v bratrství a dávat prostor charismatům ostatních.

Dobro mládeže a lidových vrstev je prvotní cíl nadřazený každé snaze o růst či image jednotlivých skupin.

30. Společná formace

Kritériem salesiánského života je, aby nás životní zkušenosti formovaly, staly se obsahem formace.

Uvádíme zde dvě roviny společné formace s vědomím, že je i mnoho dalších.

• Teoretická rovina:

1. Učit se **uvažovat společně**, abychom skutečnost nezúžili na vlastní úhel pohledu.

To znamená:

- překonávat egoismus a individualismus při plánování apoštolátu;
- překonávat strach, když je třeba se sdílet a konfrontovat;
- mít na zřeteli dobro těch, k nimž jsme poslání, a ne vlastní prospěch;
- odpoutávat se od sebe, abychom se mohli soustředit na druhé.

2. Směřovat ke **společné práci**.

To znamená, že jednotlivé skupiny Salesiánské rodiny musí uvést do praxe obsah této *Charty poslání*. Proto je nutné:

- společně se scházet;
- brát v úvahu především dobro mladých chlapců, děvčat a prostých lidí;
- najít v rámci možností společný prostor výchovného a apoštolátního působení.

- **Praktická rovina:**

Následující doporučení jsou zjednodušená. Život je daleko bohatší.

Tvořivost je stále cenným projevem věrnosti Donu Boskovi.

Na mnoha místech je zvykem společně prožívat:

- duchovní cvičení,
- vzdělávací akce,
- duchovní obnovy,
- animátorské kurzy,
- školu apoštolské modlitby,
- dny plánování a přemýšlení.

31. Otevřít se osobním a společenským podmínkám mládeže

Apoštolské poslání spočívá ve schopnosti přiblížit se srdcím lidí, jejich každodennímu životu a poznat naléhavost a potřeby odlišných kulturních a společenských podmínek.

„Naučte se mít rádi to, co mají rádi mladí, aby se mladí naučili mít rádi to, co máme rádi my,“ opakuje i dnes Don Bosco.

Láska nikdy nemůže být prožívána účelově, aby spoutala člověka a zavlekla jej do vlastního světa.

Postoj lásky je výstižně obsažen ve vtělení našeho Pána. Z lásky k člověku přichází do světa, do jeho dějin a do života lidí jako dynamická láska a vše směřuje ke svému naplnění.

Od apoštola se žádá schopnost přizpůsobit se.

Je třeba se osvobodit se od unáhlených soudů a předsudků, zbavit se přecitlivělosti a přijmout ostatní, spoluprožívat těžkosti, možnosti a očekávání mládeže a prostých lidí a snažit se o inkulturaci, kterou dnes církev vyžaduje od všech misionářů.

32. Učit se spolupracovat

Výchovná a apoštolátní služba má svá vnitřní pravidla, která musí být respektována, zvláště když je mnoho zúčastněných.

Osvojit si tato pravidla v praxi je podstatnou částí formačního období členů jednotlivých skupin.

- Prvním pravidlem je **koordinace**.

Vzájemná spolupráce se zřetelem ke konkrétnímu cíli není nikdy automatickou záležitostí. Musí se promyslet a plánovat.

K efektivní spolupráci musí každý znát

- problém, který máme v úmyslu řešit,
- konkrétní možnosti, které mohou spolupráci zlepšit,
- ochotu dávat a přijímat.

- Druhým pravidlem je **vzájemnost**.

Výraz „dávat a přijímat“ nesmíme chápat jednosměrně v tom smyslu, že někteří jsou povoláni k tomu, aby vždy dávali a druzí, aby stále jen přijímali.

Vzájemnost je

- přijetí daru od druhého,
- uznání hodnoty druhého,
- otevřená a upřímná spolupráce.

- Třetím pravidlem je **sdílená odpovědnost**.

Důsledek dvou předchozích pravidel je přijmout základní odpovědnost a splnit ji.

Přijetí apoštolátní odpovědnosti nemá nikdy podobu nadřazenosti.

Je to vždy služba pro Boží království.

Znamená to uznat odpovědnosti druhého a dát prostor všem, aby mohli spolupracovat na společném cíli

33. Zvláštní formační úloha kněze

Druhý vatikánský koncil představuje kněze jako průvodce a vychovatele Božího lidu. Uvádí: „*Málo prospějí obřady, i kdyby byly sebekrásnější, a organizace, i kdyby sebevíce kvetly, nebude-li vše zaměřeno k tomu, aby lidé byli vychováni ke křesťanské zralosti.*“⁸ A zdůvodňuje: „*Proto přísluší kněžím jako vychovatelům ve víře postarat se osobně nebo prostřednictvím jiných, aby v Duchu svatém vedli jednotlivé věřící k upřímné a účinné lásce, kterou nás Kristus vysvobodil, a tak aby si každý uvědomil ve světle evangelia své vlastní povolání.*“⁹

Odpovědnost salesiána-kněze je tedy především v oblasti formace. Boží slovo, svátosti a zvláště Eucharistie, služba jednoty a lásky představují největší bohatství církve.

Parafrází slov koncilu zdůrazňujeme, že není možné duchovně formovat apoštolskou rodinu, pokud nepřijmeme slavení Eucharistie jako kořen a základ, z něhož musí vycházet jakákoli výchova směřující k vytváření rodinného ducha¹⁰. Skupiny Salesiánské rodiny měly vždy tento požadavek formace v patnosti a znovu ho prostřednictvím tohoto dokumentu nabízí.

---

⁸ Presbyterorum Ordinis, č. 6

⁹ Tamtéž.

¹⁰ Odkaz ke koncilnímu textu Presbyterorum Ordinis, č. 6

KAPITOLA 6

Společenství v salesiánském apoštolátním poslání

34. Pastorační společenství v Salesiánské rodině

Východiskem je společný **pohled** na dva prvky:

- význam apoštolátního poslání;
- priority uvnitř širokého apoštolátního pole, jež nám Don Bosco zanechal.

Poslání je v Salesiánské rodině **vyjádřeno a stanoveno řadou prvků**, jako jsou:

- ke komu je zaměřen náš apoštolát,
- obecné a specifické formy apoštolátu,
- duch, který oživuje činnost a pastorační volby,
- původní formy, s nimiž v našich plánech počítáme,
- struktury a díla, která vyjadřují, představují a dávají konkrétní tvář pastorační přítomnosti a činnosti,
- výchovná a rodinná atmosféra, která se v činnostech vytváří.

Poslání pro nás tedy nejsou jen konkrétní aktivity.

Kromě toho je tu **jasné a přesvědčivé vědomí Salesiánské rodiny**, že

- mladí, zvláště ti nejpotřebnější, a lidové vrstvy jsou přednostní součástí salesiánského apoštolátního dědictví,
- výchovná a pastorační přítomnost mezi těmi, které nám Duch svatý svěčuje, je významnou součástí salesiánského charisma.

35. Společenství a pastorační samostatnost

Apoštolátní společenství posiluje originalitu a samostatnost jednotlivých skupin v bratrském rodinném prostředí.

1) Zdůrazňujeme **samostatnost jednotlivých skupin**.

Zde uznáváme také apoštolátní samostatnost, nejen duchovní.

Společenství není uniformita, kdy všichni dělají to samé!

Nechceme přehlížet rozdíly a vyžadovat, aby v pastorační nejistotě a hledání všichni dělali všechno!

Důraz je kladen na soulad darů: každý přispívá svých způsobem do společného plánu. Každému jeho prostor!

Ve svém vnitřním uspořádání ani svou formou apoštolátu nejsou jednotlivé skupiny navzájem identické.

2) Za důležitou považujeme **originalitu každé skupiny**.

Bohatství salesiánského charisma se ukazuje plnější a přitažlivější, když působí společně vlastnosti jednotlivých skupin.

Složitost výchovné praxe dnes a celistvý růst chlapců a děvčat nás vedou k tvořivosti a současně ke sladění všech sil.

Mládež má právo na specifickou službu jednotlivých skupin.

Je to konečně bohatství církve.

Společenství při zachování samostatnosti by se mělo rozvíjet tak, aby naše činnost byla účinná a aby přibýlo sil pracujících pro dobro mládeže.

36. Cíle pastoračního společenství

Všechny skupiny Salesiánské rodiny jsou povolány k tomu, aby spolu s hodnotami Kristova evangelia šířily také salesiánské charisma.

Je to úkol celé Salesiánské rodiny.

Není to tedy starost jen té či oné skupiny.

Všichni, i jednotliví členové, musí prožívat a šířit toto duchovní dědictví, jehož se nám dostalo.

Všichni tedy **přijímáme odpovědnost** na různých místech světa a v odlišných kulturních souvislostech, kam nás život přivedl, za:

- **výchovu** v kontextu dnešní doby.
Snažíme se poznat křehkost i sílu, která spočívá ve výchově mládeže zvláštním (typicky salesiánským) způsobem.
- **preventivní systém.**
Rozum, náboženství a laskavost jsou dnes snad ještě víc než kdy jindy nezbytnou podporou pro lidštější společnost a růst nových generací.
- **salesiánského ducha.**
Salesiánský humanismus se svou úctou k chudému a prostému člověku, s důvěrou v jeho stálý růst za doprovodu vychovatele, který dodává sebedůvěry těm, kteří hledají smysl života, je předpokladem pro novou civilizaci lásky.
- **salesiánské hnutí.**
Je třeba, aby se setkávali jak ti, kteří výchovnou službu nabízejí, tak i ti, kteří ji přijímají.
Don Bosco do svého výchovného plánu zahrnul mnohé; žádal pozornost vůči svým chlapcům na všech úrovních.
Široké salesiánské hnutí a spojení jeho jednotlivých sil je užitečnou nabídkou pro všechny.

37. Organizace apoštolátního společenství

Tento dokument nyní čeká zkouška životem.

V jednotlivých místech je třeba jej studovat a pokusit se jej uvést do praxe.

Každá skupina by měla při přípravě vlastních programů brát v úvahu hledisko možné spolupráce a společné odpovědnosti.

Pomýšlet na spolupráci a vzájemnou odpovědnost můžeme:

- mezi dvěma nebo více skupinami Salesiánské rodiny, jež vidí potřebu a naléhavost společného zapojení pro dobro mladých v dané oblasti;
- mezi všemi skupinami, které žijí a působí na jednom místě, jestliže v tom vidí prospěch a apoštolskou účinnost.

Ať mezi jednotlivými skupinami nikdy nechybí komunikace, protože tak roste apoštolátní odpovědnost.

ZÁVĚR

38. Ke chvále Trojice

„Skrze Krista, s Kristem a v Kristovi, tobě, Bože Otče všemohoucí, v jednotě Ducha Svatého, všechna čest a sláva, na všechny věky věků.“

Jako lidé věřící i odpovědní obnovujeme každý den v Eucharistii víru v Pána a jeho moc a jemu vzdáváme chválu.

Salesiánská rodina opětovně potvrzuje odhodlání žít a pracovat v církvi a být skromným, ale nenahraditelným přínosem k tomu, aby **„bylo posvěceno jeho Jméno, přišlo jeho Království, byla uskutečněna jeho Vůle“**.

Duchovní příprava na třetí tisíciletí, kterou si církev přeje a uskutečňuje, ukázala všem křesťanům opravdový život: život, jenž vychází od Otce, projevuje se v jeho Synu a je posilován Duchem svatým.

Vyznávat víru v Nejsvětější trojici znamená porozumět naléhavosti apoštolského společenství a poslání, aby se šířilo synovství a bratrství.

Chceme šířit Boží lásku, v níž jsme uvěřili.

V Římě 15. listopadu 2000

OBSAH

ÚVOD	7
KAPITOLA 1.....	8
Salesiánská rodina v poslání církve	
1. Církev pro novou evangelizaci	8
2. Činnost Ducha svatého	8
3. Skupiny Salesiánské rodiny v poslání církve.....	8
4. Apoštolát v rodině Dona Boska	9
5. Zvláštní poslání svěžené laikům.....	10
6. Preventivní systém.....	10
KAPITOLA 2.....	11
Poslání Salesiánské rodiny	
v nových nábožensko-kulturních podmínkách	
7. Salesiánská rodina a apoštolát	11
8. Poctivý občan a dobrý křesťan	11
9. Salesiánský humanismus	11
10. Služba člověku	12
11. Prospěšní v místě.....	13
12. Postupně dosáhnout cíl	13
13. Spojit síly ve společenství	14
14. Vychovávat evangelizací a evangelizovat výchovou	14
KAPITOLA 3.....	15
Oblasti výchovně pastoračního poslání	15
15. Srdce salesiánského poslání: <i>Da mihi animas, cetera tolle</i>	15
16. Odpověď na výzvy života: * Složitost	15
17. * Slábnoucí postavení rodiny	16
18. * Postavení ženy v církvi a společnosti	16
19. * Sociální komunikace	17
20. * Nové formy solidarity.....	17
KAPITOLA 4.....	19
Apoštoltská spiritualita	
21. Základní prvky	19
22. Evangelizovat výchovou a vychovávat evangelizací.....	19
23. Kristus Dobrý pastýř.....	19
24. Dynamická pastorační láska	20
25. Spiritualita práce.....	20
26. Salesiánská laskavost.....	21
27. Salesiánská modlitba	22
28. Maria Matka a Učitelka	23

KAPITOLA 5	24
Formace k apoštolátnímu poslání	
29. Pracovat ve společenství.....	24
30. Společná formace	24
31. Otevřít se osobním a společenským podmínkám mládeže	25
32. Učit se spolupracovat	25
33. Zvláštní formační úloha kněze	26
KAPITOLA 6	27
Společenství v salesiánském apoštolátním poslání	
34. Pastorační společenství v Salesiánské rodině	27
35. Společenství a pastorační samostatnost	27
36. Cíle pastoračního společenství	28
37. Organizace apoštolátního společenství.....	29
ZÁVĚR	30
38. Ke chvále Trojice	30

